

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР НА НЦЗПБ

ПРОФ. Д-Р ИВА ХРИСТОВА, ДМН

ЗАПОВЕД: 97/31.03.2025г.

ПРАВИЛНИК

ЗА РАБОТА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ НА

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ, СОФИЯ

С настоящия правилник се определят условията и редът на работа на Етичната комисия на Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ), София.

- (1) Етичната комисия е постоянен консултативен орган, чиято дейност се осъществява съгласно Етичния кодекс на НЦЗПБ.
- (2) Етичната комисия изготвя позиции и становища по въпроси, свързани с научното изследване и преподаването; предлага консултации, съвети и препоръки по етични въпроси; извършва проверка на сигнали за нарушения на принципите и правилата за добра практика, формулирани в Етичния кодекс на НЦЗПБ.

I. СЪСТАВ НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

- (1) Етичната комисия се състои от 6 членове, в това число председател. Тя включва пет вътрешни члена - хабилитирани и нехабилитирани преподаватели от специализираните отдели на Центъра и един външен член с юридическо/икономическо образование.
- (2) Етичната комисия се назначава от Директора на НЦЗПБ. Директорът определя Председател на Комисията.
- (3) Председателят на Етичната комисия ръководи дейността на Комисията и я представлява. Председателят:

- свиква и ръководи заседанията на Комисията;
 - определя дневния ред на заседанията;
 - организира изготвянето на докладите и становищата на Комисията;
 - отговаря за предоставяне на докладите и становищата на заинтересованите лица;
 - докладва на Директора за резултатите при проверка на сигнали за нарушения на принципите и правилата за добра практика, формулирани в Етичния кодекс на НЦЗПБ.
- (4) Административното и техническо обслужване на дейността на Комисията се осъществява от служба Деловодство, служител на която:
- администрира входящите и изходящите документи;
 - предоставя документация и информация на членовете на Етичната комисия и гарантира поверителността на документацията.

II. ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА

- (1) В дейността си Етичната комисия се ръководи от Етичния кодекс, Правилника за устройството и дейността на НЦЗПБ и законите на Република България.
- (2) Комисията е независима в решенията си от административното ръководство на Центъра. Тя приема и проучва при строга поверителност сигнали за нарушения от членове на академичната общност на правилата за професионално поведение, взаимоотношения с колегите и взаимоотношения с пациентите, регламентирани в Етичния кодекс.
- (3) Комисията осигурява възможност членовете на академичната общност на НЦЗПБ да търсят консултации и съвет по етични въпроси свързани с научни проучвания и/или с професионалната етика.
- (4) Етичната комисия решава етичните въпроси, възникнали във връзка с научните изследвания и проекти, оценява етичните аспекти на проектите и осъществява мониторинг върху научните изследвания според установените етични принципи в Етичния кодекс и всички релевантни актове.
- (5) Академичният състав, докторантите, специализантите, студентите, административният и помощният персонал могат да се обръщат към Етичната комисията на НЦЗПБ с жалби свързани с нарушения на Етичния кодекс.

III. ЗАСЕДАНИЯ НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

- (1) Етичната комисия заседава при:
 - получаване на заявление за оценка на научен проект по отношение на етичните норми за провеждане на научно изследване и начинът на събиране, обработка и съхранение на данните;
 - получаване на сигнал/жалба за нарушение.
- (2) Заседанието е редовно, ако в него участват най-малко 2/3 от членовете на Комисията.
- (3) Решенията се вземат с явно гласуване и обикновено мнозинство.
- (4) На всяко заседание се води протокол, който включва имената на присъстващите, дневния ред на заседанието и взетите решения. Протоколът се изготвя до 7 дни след провеждането на заседание и се подписва от Председателя и присъствалите на заседанието членове на Комисията.

IV. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА СИГНАЛИ ЗА НАРУШЕНИЕ И ЖАЛБИ

- (1) Етичната комисия провежда при строга поверителност проверка по сигнали за нарушения на правилата на добрата практика, формулирани в Етичния кодекс на НЦЗПБ. Тя може да се самосезира за извършване на проверка.
- (2) Сигналите за нарушения или жалби се подават до Етичната комисия в писмен вид в Деловодството на НЦЗПБ. На всички членове на Комисията се осигурява достъп до постъпилите документи.
- (3) Етичната комисия уведомява писмено лицето, спрямо което е започнала проверка, и му предоставя възможност за писмен отговор в срок от 7 дни. Етичната комисия може да иска становища от други лица, които са заинтересовани от произнасянето по проверката. На лицето, спрямо което е започнала проверка, се дава възможност да се запознае с тези становища и да вземе отношение по тях в срок от 7 дни.
- (4) Ако за член на Комисията са налице обстоятелства, които биха възпрепятствали безпристрастността на преценката, съответният член е длъжен да уведоми Комисията и да не участва в обсъждането и вземането на решение по случая.
- (5) При необходимост с оглед на дейността на Комисията могат да бъдат търсени становища от експерти в съответната научна област.

- (6) След получаването на писмените отговори и становищата Комисията разглежда случая на следващото си заседание. Засегнатите страни се уведомяват писмено за становището на Комисията.
- (7) При установяване на нарушение Комисията уведомява Директора за становището си, като може да препоръча мерки, които да бъдат предприети според тежестта на нарушението.

V. ПРЕГЛЕД И СТАНОВИЩЕ ПО ЕТИЧНИТЕ АСПЕКТИ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

- (1) Членовете на академичния състав на НЦЗПБ могат да се обръщат към Етичната комисия за консултации по етичните аспекти на научните изследвания.
- (2) Членовете на академичния състав на НЦЗПБ, които участват в национални и международни проекти, изискващи преглед и одобрение от страна на институционална етична комисия могат да се обърнат за становище към Етичната комисия.
- (3) Заявления за преглед и одобрение на научните изследвания се подават на български език в Деловодството на Центъра.
- (4) Постъпилите заявления се разпределят за преглед от председателя на Етичната комисия към нейните членове. В едноседмичен срок от получаването на заявлението може да бъде поискана допълнителна информация или документи по проекта. Становището на Етичната комисия се изготвя не по-късно от 3 седмици от получаването на заявлението.

Настоящите Правила за работа на Етичната комисия на НЦЗПБ са актуализирани и приети с Протокол №1 от 26.03.2025 г. на Научния съвет на НЦЗПБ и влизат в сила от датата на заповедта за тяхното утвърждаване.